

แผนการจัดการเรียนรู้นิตศการสอน
หน่วยการเรเรียนรูที่ ๔ เรือง ชาญฉลาตถามตอบรอบคอบคิด
แผนการจัดการเรเรียนรูที่ ๑๘ เรือง ถาม - ตอบ รอบคอบคิด
รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ๓ รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๑
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

นางสาวอนุสร พุทธา
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนเมืองราชวิทยาคม อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางวิภาวดี กันทะกะ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางรัชฎา บัวพันธ์)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ เดชะรัตนางกูร)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

ความเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ ทองเพ็ญ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความนำ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของคนในชาติเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงาน ทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนภาษาไทย จึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสม ในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษา ให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าทางวรรณคดี และภูมิปัญญา ทางภาษา ของ บรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความงดงามในชีวิต

การเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวข้องกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมี เหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมสร้าง เสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือและเชื่อภูมิตัวด้วย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟัง เป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียน เป็นทักษะของการแสดงออก ด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถ รับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์เลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ได้ตรงตามความหมายและถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้และใช้ภาษาให้ถูกต้อง นอกจากนั้นยังมีวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนบทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลง พื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ซึ่งมีคุณค่า การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคม ในอดีตและความงดงามของภาษาในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและ ความภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

วิสัยทัศน์

มุ่งให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในการสื่อสารทั้งด้านการอ่าน การฟัง ดู พูดและเขียน มีความคิดสร้างสรรค์ รัก การอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ ตระหนักในวัฒนธรรม การใช้ภาษาไทยและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมใน วรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษา สามารถนำทักษะทางภาษามาพัฒนาตนเองและประยุกต์ในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมตามสถานการณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ก้าวไปใน สากลบนพื้นฐานความเป็นไทยอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พันธกิจ

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในการใช้ภาษาไทยให้มีมาตรฐานการศึกษาชาติ
๒. พัฒนาระบบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ

๓. พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูดตลอดจนการใช้ภาษาให้มีประสิทธิภาพ

๔. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

๕. ปลุกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภาษาไทย ภูมิปัญญาไทย ในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้อย่างเหมาะสม

๓. **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม (กระทรวง ศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๕)

หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

คุณลักษณะผู้เรียน : ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)

ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน

๑. เป็นเลิศวิชาการ

๒. สื่อสารอย่างน้อยได้ ๒ ภาษา

๓. ล้ำหน้าทางความคิด

๕. ผลงานอย่างสร้างสรรค์
๖. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

คุณภาพผู้เรียนมีลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นเลิศวิชาการ

- ๑.๑ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดี เป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ
- ๑.๒ นักเรียนมีความสามารถ ความถนัดเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ
- ๑.๓ นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในอัตราสูง
- ๑.๔ นักเรียนมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถาบันศึกษาระดับต่างๆ ในนานาชาติได้

๒. สื่อสารอย่างน้อยได้ ๒ ภาษา

- ๒.๑ นักเรียนใช้ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในการสื่อสารได้ดี
- ๒.๒ นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบันภาษานานาชาติ

๓. ถิ่นน้ำทางความคิด

- ๓.๑ นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำโครงการที่เสนอแนวคิดเพื่อสาธารณประโยชน์ ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ
- ๓.๒ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง สามารถใช้ความคิดระดับสูง มีเหตุผล และวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้
- ๓.๓ นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ ค่านิยม และความเชื่อของตนเองและของผู้อื่น

๔. ผลงานอย่างสร้างสรรค์

- ๔.๑ นักเรียนมีความสามารถประเมิน แสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการให้สำเร็จ
- ๔.๒ นักเรียนมีความรอบรู้ด้านทัศนภาพ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์ สัญรูป) รู้จักตีความ สร้างสื่อในการพัฒนาความคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น
- ๔.๓ นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และออกแบบผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ
- ๔.๔ นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน สื่อสาร นำเสนอเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนผลงานในระดับนานาชาติ

๕. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

- ๕.๑ นักเรียนมีความตระหนักรู้ในภาวะการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการกับความซับซ้อน
- ๕.๒ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของนานาชาติ

๕.๓ นักเรียนมีความสามารถระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะ เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนได้

๕.๔ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดี สามารถจัดการและควบคุมการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอุดมการณ์ประชาธิปไตยสังคมไทยและสังคมโลก

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

การบูรณาการของหลักสูตร

๑. โรงเรียนมาตรฐานสากล
๒. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. งานสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน
๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้

เกณฑ์การจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

- เรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมโดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิตและรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

- ต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต

- ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด
- ผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์การจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

- เรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมโดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิตและรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

- ต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

- ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

- ผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชาวนุชลาดถามตอบรอบคอบคิด

เรื่อง ถาม - ตอบ รอบคอบคิด

รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๖ ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด

ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน

ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๕ พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แย่ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม

ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การถามและการตอบเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารที่มนุษย์ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะเป็นผู้ตอบหรือผู้ถาม มนุษย์ทุกคนต่างเป็นผู้สร้างคำถามและตอบคำถามในเวลาเดียวกัน จึงควรรู้จักการตั้งคำถามที่ดีให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ รวมถึงคำนึงถึง การตอบคำถามที่ดีเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ถามและผู้ตอบ เพื่อแสดงถึงมารยาทอันดีงาม

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

๑. วัตถุประสงค์ของการถาม
๒. การถามให้เกิดประสิทธิภาพ
๓. การตอบคำถามให้มีประสิทธิภาพ
๔. ข้อควรคำนึงในการตอบคำถาม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
 - ทักษะการอ่าน
 - ทักษะการเขียน
 - ทักษะการฟัง การดู และการพูด

๒. ความสามารถในการคิด

- การวิเคราะห์
- การสังเคราะห์
- การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ
- การประยุกต์/การปรับปรุง
- การสรุปความรู้
- การประเมินค่า

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน
๕. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

การถาม การตอบที่ดีควรเริ่มที่ใคร เพราะเหตุใด มีความเกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างไรบ้าง

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงาน เรื่อง การถาม-ตอบ รอบคอบคิด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำสื่อวีดิทัศน์การสนทนาในรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ ความยาวประมาณ ๑๕ นาที แล้วสนทนา
ร่วมกันว่ารายการที่ดูเป็นการสื่อสารแบบสนทนา แบบการถาม การตอบ

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน

๒. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า พิจารณามีลักษณะการถามที่ดีอย่างไรบ้าง

(ตัวอย่างคำตอบ เช่น ใช้คำถามที่แสดงความสนใจผู้ตอบ การถามที่แสดงมารยาทในการพูด

ด้วยการใช้คำถามที่เป็นคำสุภาพ และการถามเพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริง)

๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง ขาญฉลาดถามตอบรอบคอบคิด

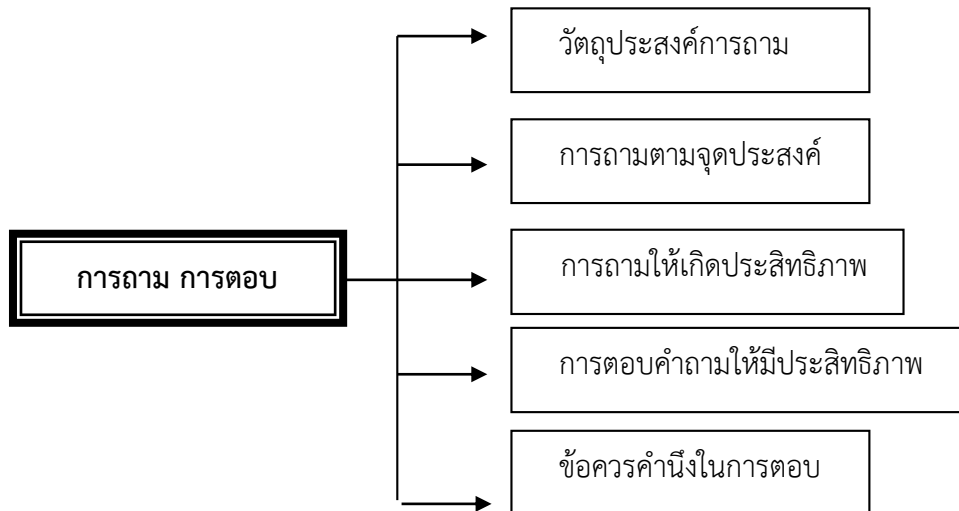
๔. ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม คนละ ๑ คำถาม ที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ อย่างมีมารยาทและคำนึงถึง
ความรู้สึกของผู้ตอบ (ผู้พิการ) แล้วยกตัวอย่างคำถามของนักเรียน ๓ คน แล้วช่วยกันวิเคราะห์ว่าคำถามที่ถามตรง
ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ครูช่วยอธิบายเพิ่มเติม

๕. ให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าการตั้งคำถามที่ดี และการตอบคำถามที่ดีควรมีข้อคำนึงถึงอย่างไรบ้าง

โดยเลือกตัวอย่างนักเรียน ๓ คน ครูช่วยอธิบายเพิ่มเติม

๖. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อรวบรวมความคิดเรื่อง ลักษณะการถามและตอบ แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด

ตัวอย่าง

๗. ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ทุกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น

๘. ครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำเสนองาน และข้อดี ข้อบกพร่องของการนำเสนองาน และกล่าวถึงหัวใจนักปราชญ์ ว่าเป็นสิ่งสำคัญเหมาะกับผู้ที่ต้องการเป็นผู้มีความรู้อย่างแท้จริง และมอบหมายให้นักเรียนกลับไปสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเรื่อง “หัวใจนักปราชญ์” ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนเรื่องการถาม การตอบ อย่างไร แล้วนำมาอภิปรายในชั่วโมงหน้าพร้อมทั้งแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

๙. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การถาม-ตอบ รอบคอบคิด แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป

๑๐. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- การถามและการตอบถือเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารที่มนุษย์ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะเป็นผู้ตอบหรือผู้ถาม มนุษย์ทุกคนต่างเป็นผู้สร้างคำถามและตอบคำถามในเวลาเดียวกัน จึงควรรู้จักการตั้งคำถามที่ดีให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ รวมทั้งคำนึงถึงการตอบคำถามที่ดี เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ถามและผู้ตอบเพื่อแสดงถึงมารยาทอันดีงาม

๑๑. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

- การถาม การตอบที่ดีควรเริ่มที่ใคร เพราะเหตุใด มีความเกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างไรบ้าง

การวัดผลและประเมินผล

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

- ๑) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- ๓) ตรวจสอบผลงานของนักเรียน

๒. เครื่องมือ

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. เกณฑ์การประเมิน

- ๑) การประเมินพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า **ผ่าน**
ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า **ไม่ผ่าน**
- ๒) การประเมินพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
คะแนน ๙-๑๐ ระดับ ดีมาก
คะแนน ๗-๘ ระดับ ดี
คะแนน ๕-๖ ระดับ พอใช้
คะแนน ๐-๔ ระดับ ควรปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนช่วยกันระดมความคิด และตั้งคำถามเกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมวัยรุ่นในปัจจุบัน และหาคำตอบของสาเหตุนั้นอย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับคำถามจากปัจจัยต่าง ๆ และมีมารยาทอันดีงามในการถามการตอบ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้

- ๑) สื่อวีดิทัศน์
- ๒) ใบงาน

๒. แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) เว็บไซต์

การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

การประเมินใบงานนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)
เรื่อง การถาม – การตอบ รอบคอบคิด

ระดับคะแนน เกณฑ์การประเมิน	๔	๓	๒	๑
การตอบคำถาม	ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน ทุกข้อ	ตอบคำถามได้ ถูกต้องทุกข้อ หลายข้ออธิบาย ได้ละเอียดชัดเจน	ตอบคำถามได้ ถูกต้องทุกข้อ อธิบายบางข้อ ได้ละเอียดชัดเจน	ตอบคำถามได้ ถูกต้องทุกข้อ แต่ตอบเพียงสั้น ๆ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความมีวินัย				ความมีน้ำใจ เอื้อเพื่อ เสียสละ				การรับฟัง ความคิดเห็น				การแสดง ความคิดเห็น				การตรง ต่อเวลา				รวม ๒๐ คะแนน	
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(นางสาวอนุสร พุทธา)
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๔ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๓ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบาย ความหมายของเพลงชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	๑.๓ ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในโรงเรียน				
	๑.๔ เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สร้างความ สามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน				
	๑.๕ เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของ ศาสนาตามโอกาส				
	๑.๖ เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น				
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต	๒.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	๒.๒ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และครู				
	๒.๓ ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ ถูกต้อง				
๓. มีวินัย รับผิดชอบ	๓.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน				
๔. ใฝ่เรียนรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	๕.๒ ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแล อย่างดี				
	๕.๓ ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	๕.๔ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อ ผู้อื่นกระทำผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
	๕.๕ วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐาน ของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	๕.๖ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับ และปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
๖. มุ่งมั่นในการ ทำงาน	๖.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ				
	๖.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานอย่างรอบคอบ				
	๖.๔ ทุ่มเท ทำงาน อดทน ไม่ท้อต่อปัญหาและอุปสรรค				
	๖.๕ พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ				
	๖.๖ ชื่นชมผลงานความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	๘.๒ อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	๘.๓ รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	๘.๔ เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นางสาวอนุสร พุทธา)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๔ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๓ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
๑๐๔ - ๑๒๔	ดีมาก
๑๘๓ - ๑๐๓	ดี
๖๒ - ๘๒	พอใช้
ต่ำกว่า ๖๒	ปรับปรุง

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางสาวอนุสร พุทธา)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ